Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 9. septembra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Cenné papiere prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu nachádzajúcom sa alebo pôsobiacom v rámci členského štátu – Povinnosť transparentnosti – Oznámenie o ‚významných podieloch' nadobudnutých na základnom imaní spoločností ‚osobami konajúcimi v zhode' – Smernica 2004/109/ES – Článok 3 ods. 1a štvrtý pododsek – Pojem ‚prísnejšie požiadavky' – Smernica 2004/25/ES – ‚Dohľad' vykonávaný orgánom určeným v súlade s článkom 4 tejto smernice"

Vo veci C-605/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko) z 25. septembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 25. septembra 2018, ktorý súvisí s konaním:

Adler Real Estate AG,

Petrus Advisers LLP,

GM

proti

Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA),

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory M. Vilaras, sudcovia N. Piçarra (spravodajca), D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: M. Krausenböck, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Adler Real Estate AG, v zastúpení: S. Hödl, Rechtsanwalt,

* Jazyk konania: nemčina.

– GM, v zastúpení: M. Gall a W. Eigner, Rechtsanwälte,

– Finanzmarktaufsichtsbehörde (FMA), v zastúpení: P. Wanek a D. Wagner, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Braun, H. Støvlbæk a H. Krämer, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 18. marca 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 1a štvrtého pododseku bodu iii) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES (Ú. v. EÚ L 390, 2004, s. 38), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/50/EÚ z 22. októbra 2013 (Ú. v. EÚ L 294, 2013, s. 13, ďalej len „smernica 2004/109“) a článku 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Adler Real Estate AG (ďalej len „Adler“), Petrus Advisers LLP (ďalej len „Petrus“) a GM na jednej strane a Finanzmarktaufsichtsbehörde (ďalej len „FMA“) (Úrad pre dohľad nad finančnými trhmi, Rakúsko) (ďalej len „Úrad pre finančné trhy“) na druhej strane vo veci zákonnosti správnych sankcií, ktoré im tento orgán uložil za to, že porušili povinnosť oznámiť nadobudnutie významných podielov na cenných papieroch emitenta, ktorého akcie boli obchodovateľné na regulovanom trhu so sídlom v Rakúsku.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2004/25/ES

3 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/25/ES z 21. apríla 2004 o ponukách na prevzatie (Ú. v. EÚ L 142, 2004, s. 12; Mim. vyd. 17/002, s. 3) stanovuje, ako vyplýva z jej článku 1 ods. 1, koordinujúce opatrenia vzťahujúce sa na všetky nástroje členských štátov týkajúce sa ponúk na prevzatie pre cenné papiere spoločností, ktoré sa spravujú právom členského štátu, ak sú všetky alebo niektoré z týchto cenných papierov prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu v jednom alebo viacerých členských štátoch.

4 Článok 2 ods. 1 písm. d) tejto smernice znie:

„1. Na účely tejto smernice:

…

d) ‚osoby konajúce v zhode' znamenajú fyzické alebo právnické osoby, ktoré spolupracujú s navrhovateľom alebo s cieľovou spoločnosťou na základe výslovnej alebo konkludentnej, ústnej alebo písomnej dohody zameranej na získanie kontroly nad cieľovou spoločnosťou alebo na zmarenie úspešného výsledku ponuky."

5 Článok 4 tejto smernice, nazvaný „Orgán dohľadu a rozhodné právo", v odseku 1 stanovuje:

„Členské štáty určia orgán alebo orgány príslušné vykonávať dohľad nad dodržiavaním predpisov, ktoré vydajú alebo zavedú podľa tejto smernice, pri ponukách. Takto určené orgány sú orgány verejnej moci, združenia alebo súkromné subjekty uznané vnútroštátnym právom alebo orgánmi verejnej moci výslovne na tento účel oprávnenými vnútroštátnymi právnymi predpismi. Členské štáty informujú [Európsku] komisiu o určených orgánoch, pričom uvedú prípadné rozdelenia funkcií. Zabezpečia, aby tieto orgány vykonávali svoje funkcie nestranne a nezávisle od všetkých strán ponuky."

6 Článok 5 uvedenej smernice, nazvaný „Ochrana menšinových akcionárov, povinná ponuka a primeraná cena", v odseku 1 stanovuje:

„Ak fyzická alebo právnická osoba v dôsledku svojho nadobudnutia alebo nadobudnutia osôb konajúcich v zhode s ňou, drží cenné papiere spoločnosti podľa článku 1 ods. 1, ktoré jej pripočítané k jej akýmkoľvek existujúcim držbám takýchto cenných papierov a držbám takýchto cenných papierov osôb konajúcich v zhode s ňou priamo alebo nepriamo poskytujú stanovené percento hlasovacích práv v tejto spoločnosti, ktoré má za následok jej kontrolu tejto spoločnosti, členské štáty zabezpečia, aby sa od takejto osoby požadovalo vykonanie ponuky ako prostriedok ochrany menšinových akcionárov tejto spoločnosti. Takáto ponuka je adresovaná čo najskôr majiteľom týchto cenných papierov pre všetky ich držby za primeranú cenu v zmysle odseku 4."

7 Článok 10 smernice 2004/25 s názvom „Informácie o spoločnostiach uvedených v článku 1 ods. 1" v odseku 1 písm. c) stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby spoločnosti podľa článku 1 ods. 1 zverejňovali podrobné informácie o:

…

c) významné priame alebo nepriame účasti na základnom imaní (vrátane nepriamej účasti na základnom imaní prostredníctvom pyramídových štruktúr a vzájomnej účasti) v zmysle článku 85 [smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/34/ES z 28. mája 2001 o prijímaní cenných papierov na kótovanie a o informáciách, ktoré sa majú zverejňovať (Ú. v. ES L 184, 2001, s. 1; Mim. vyd. 06/004, s. 180)]."

Smernica 2004/109

8 Odôvodnenia 2 a 28 smernice 2004/109 znejú:

„(2) … emitenti cenných papierov by mali zabezpečiť vhodnú transparentnosť vo vzťahu k investorom pomocou pravidelného toku informácií. Z rovnakého dôvodu by akcionári alebo fyzické či právnické osoby držiace hlasovacie práva alebo finančné nástroje, z ktorých vyplýva nárok na nadobudnutie súčasných akcií s hlasovacími právami, mali emitentov tiež informovať o akvizícii či iných zmenách významných podielov v spoločnostiach tak, aby tieto subjekty boli schopné informovať priebežne verejnosť.

…

(28) V každom členskom štáte by sa mal určiť jeden príslušný orgán, ktorý prevezme konečnú zodpovednosť za dohľad nad plnením ustanovení prijatých podľa tejto smernice i za medzinárodnú spoluprácu. …“

9 V zmysle článku 1 ods. 1 uvedenej smernice táto smernica stanovuje požiadavky týkajúce sa zverejňovania pravidelných a priebežných informácií o emitentoch, ktorých cenné papiere sú už prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu nachádzajúcom sa alebo pôsobiacom v rámci členského štátu.

10 Článok 3 ods. 1a uvedenej smernice znie:

„Domovský členský štát nesmie držiteľa akcií alebo fyzickú osobu či právnickú osobu uvedenú v článku 10 alebo 13 podriadiť prísnejším požiadavkám než sú požiadavky stanovené v tejto smernici, s výnimkou

i) stanovenia nižších alebo dodatočných prahových hodnôt pre oznamovanie, než sa ustanovuje v článku 9 ods. 1, a požadovania rovnocenných oznámení v súvislosti s prahovými hodnotami založenými na kapitálových podieloch,

ii) uplatňovania prísnejších požiadaviek, než sa uvádza v článku 12, alebo

iii) uplatňovania zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení prijatých v súvislosti s ponukami na prevzatie, zlúčeniami a splynutiami a inými transakciami, ktoré ovplyvňujú vlastníctvo alebo ovládanie spoločností, kontrolované orgánmi, ktoré určili členské štáty podľa článku 4 smernice [2004/25].“

11 Článok 9 smernice 2004/109, nazvaný „Oznámenie o nadobudnutí alebo prevode významného podielu“, v prvom pododseku odseku 1 stanovuje:

„Domovský členský štát zabezpečí, aby v prípade, že akcionár nadobudne alebo prevedie akcie emitenta, ktorého akcie sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu a sú s nimi spojené hlasovacie práva, tento akcionár oznámi emitentovi podiel na hlasovacích právach emitenta, ktorý akcionár drží v dôsledku nadobudnutia alebo prevodu v prípade, že tento podiel dosiahne, presiahne alebo klesne pod prahové hodnoty 5 %, 10 %, 15 %, 20 %, 25 %, 30 %, 50 % a 75 %.“

12 Článok 10 smernice 2004/109, nazvaný „Nadobudnutie alebo prevod významných podielov na hlasovacích právach“, stanovuje:

„Požiadavky na oznamovanie definované v článku 9 ods. 1 a 2 sa vzťahujú aj na fyzickú alebo právnickú osobu v rozsahu, v akom je oprávnená nadobúdať hlasovacie práva, disponovať s nimi alebo ich vykonávať v ktoromkoľvek z nasledujúcich prípadov alebo ich kombinácii:

a) hlasovacie práva držané treťou stranou, s ktorou táto fyzická alebo právnická osoba uzatvorila dohodu, ktorá ich zaväzuje prijať prostredníctvom vykonávania v zhode nimi držaných hlasovacích práv trvalú spoločnú politiku voči riadeniu dotknutého emitenta;

…“

13 Článok 24 tejto smernice s názvom „Príslušné orgány a ich právomoci“ v odseku 1 stanovuje:

„Každý členský štát určí ústredný orgán uvedený v článku 21 ods. 1 smernice 2003/71/ES [Európskeho parlamentu a Rady zo 4. novembra 2003 o prospekte, ktorý sa zverejňuje pri verejnej ponuke cenných papierov alebo ich prijatí na obchodovanie, a o zmene a doplnení smernice 2001/34/ES (Ú. v. ES L 345, 2003, s. 64; Mim. vyd. 06/006, s. 356)] ako príslušný ústredný správny orgán, ktorý bude zodpovedný za plnenie povinností stanovených v tejto smernici a za zabezpečenie uplatňovania ustanovení podľa nej prijatých. …“

Smernica 2013/50

14 Smernica 2013/50 vložila do článku 3 smernice 2004/109 odsek 1a. V odôvodnení 12 smernice 2013/50 sa uvádza:

„Harmonizovaným režimom oznamovania významných podielov hlasovacích práv, predovšetkým čo sa týka zoskupenia podielov akcií s podielmi finančných nástrojov, by sa mala zlepšiť právna istota, zvýšiť transparentnosť a znížiť administratívna záťaž pre cezhraničných investorov. … Členské štáty by najmä mali mať naďalej možnosť uplatňovať zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia prijaté v súvislosti s ponukami na prevzatie, zlúčeniami a splynutiami a inými transakciami, ktoré ovplyvňujú vlastníctvo alebo ovládanie spoločností, kontrolovanými orgánmi, ktoré určili členské štáty podľa článku 4 smernice [2004/25], ktorou sa ukladajú prísnejšie požiadavky na zverejňovanie, než sú požiadavky v smernici [2004/109].“

Rakúske právo

ÜbG

15 Smernica 2004/25 bola do rakúskeho práva prebratá na základe Bundesgesetz betreffend Übernahmeangebote (spolkový zákon o ponukách na prevzatie) (BGBl. I, č. 127/1998, ďalej len „ÜbG“).

16 Ustanovenie § 1 ods. 6 tohto zákona vymedzuje pojem „právne subjekty konajúce v zhode“ ako „fyzické alebo právnické osoby, ktoré spolupracujú s navrhovateľom na základe dohody s cieľom získať kontrolu nad spoločnosťou alebo vykonávať túto kontrolu, najmä koordinovaním hlasovacích práv, alebo ktoré spolupracujú na základe dohody s cieľovou spoločnosťou na účely zmarenia ponuky na prevzatie. Ak má právny subjekt priamy alebo nepriamy kontrolný podiel (§ 22 ods. 2 a 3) na jednom alebo viacerých ďalších právnych subjektoch, predpokladá sa, že všetky tieto právne subjekty konajú v zhode…“

17 Ustanovenie § 22 ods. 1 uvedeného zákona stanovuje:

„Každý, kto priamo alebo nepriamo nadobudne kontrolný podiel v cieľovej spoločnosti, bezodkladne oznámi túto skutočnosť Übernahmekommission [Komisia pre ponuky na prevzatie, Rakúsko (ďalej len „preberacia komisia“)] a do 20 burzových dní od nadobudnutia kontrolného podielu predloží ponuku na všetky cenné papiere cieľovej spoločnosti v súlade s ustanoveniami tohto spolkového zákona.“

18 Podľa § 22a ods. 1 tohto zákona „povinnosť predložiť ponuku upravená v § 22 ods. 1 platí aj… v prípade založenia skupiny právnych subjektov konajúcich v zhode, ktoré spoločne nadobudnú kontrolný podiel“.

19 V § 23 ÜbG s názvom „Pripočítanie akcií a rozšírenie povinností navrhovateľa“ sa v prvom odseku uvádza, že na účely uplatnenia § 22 až § 22b sa „osobám konajúcim v zhode“ v zmysle § 1 ods. 6 vzájomne pripočítajú ich hlasovacie práva.

BörseG 1989

20 Ustanovenie § 91 a nasl. Bundesgesetz über die Wertpapier- und allgemeinen Warenbörsen und über die Abänderung des Börsesensale-Gesetzes 1949 und der Börsegesetz-Novelle 1903 [spolkový zákon o burze cenných papierov a všeobecných komodít, ktorým sa mení zákon o burzových maklérech z roku 1949 a zákon o burze cenných papierov z roku 1903 (burzový zákon z roku 1989 – ďalej len „BörseG“)] z 8. novembra 1989 (BGBl. č. 555/1989) v znení uverejnenom v BGBl. č. 558/1990 (DFB) (ďalej len „BörseG 1989“) zavádza oznamovaciu povinnosť v súvislosti s „významnými podielmi“ vyplývajúcu z oddielu I kapitoly III smernice 2004/109, nazvanej „Informácie o významných podieloch“, a najmä z článku 9 ods. 1 tejto smernice.

21 V § 92 ods. 7 tohto zákona sa rozširuje oznamovacia požiadavka podľa § 91 tohto zákona aj na prípad „hlasovacích práv, ktoré sa osobe pripočítavajú podľa § 23 ods. 1 alebo 2 ÜbG“.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

22 Úrad pre finančné trhy, ktorý je „príslušným ústredným správnym orgánom“ v zmysle článku 24 smernice 2004/109, uložil v rozhodnutiach z 29. júna 2018 spoločnostiam Adler, Petrus a GM peňažné správne sankcie za porušenie oznamovacej povinnosti, ktorú § 92 ods. 7 BörseG 1989 stanovuje v prípade fyzických alebo právnických osôb, ktoré nadobudnú jednotlivo alebo spoločne podiel vo výške najmenej 30 % v „cieľovej spoločnosti“. V zmysle týchto rozhodnutí Adler, Petrus a GM „konali v zhode“ podľa § 1 ods. 6 ÜbG pri nadobúdaní akcií spoločnosti Conwert Immobilien SE (ďalej len „Conwert“) a hlasovacie práva spojené s ich podielmi v tejto spoločnosti sa im mali po prvýkrát navzájom pripočítať 29. septembra 2015.

23 Na účely zistenia, či Adler, Petrus a GM patria do pôsobnosti pojmu „osoby konajúce v zhode“ v zmysle § 1 ods. 6 ÜbG vychádzal Úrad pre finančné trhy z predpokladu, že bol viazaný rozhodnutím, ktoré 22. novembra 2016 vydala preberacia komisia ako orgán, ktorý bol v súlade s článkom 4 smernice 2004/25 určený ako orgán poverený dohľadom nad ponukou. V tomto rozhodnutí, ktoré medzičasom nadobudlo právoplatnosť, preberacia komisia konštatovala, že Adler, Petrus a GM nepredložili povinnú ponuku aj napriek tomu, že dosiahli prahovú hranicu 30 % hlasovacích práv v spoločnosti Conwert Immobilien, ktorá zakladá ich povinnosť predložiť ponuku v postavení „právnych subjektov konajúcich v zhode“.

24 Úrad pre finančné trhy rozhodol, že v rámci konania o správnych sankciách je možné vyšetrovať len existenciu subjektívnych prvkov údajného porušenia, ktorého sa dopustili Adler, Petrus a GM.

25 Vnútroštátny súd, na ktorý bol podaný opravný prostriedok proti rozhodnutiam z 29. júna 2018 uvádza, že BörseG 1989, ktorým sa preberá smernica 2004/109 do rakúskeho práva, ukladá osobám s „významnými podielmi“ vo výške najmenej 30 % na „emitentovi“ oznamovacie povinnosti a že tieto povinnosti sú prísnejšie ako povinnosti stanovené touto smernicou. Tento súd sa preto domnieva, že oznamovacia povinnosť uložená „právnym subjektom konajúcim v zhode“ na základe § 92 ods. 7 BörseG 1989 spadá pod pojem „prísnejšie požiadavky než sú požiadavky stanovené v smernici [2004/109]“ v zmysle štvrtého pododseku odseku 1a článku 3 tejto smernice.

26 Vnútroštátny súd sa však pýta na súlad týchto „prísnejších“ oznamovacích požiadaviek s článkom 3 ods. 1a štvrtým pododsekom bodu iii) smernice 2004/109, keďže podľa tohto ustanovenia musia predmetné požiadavky nielen vyplývať zo zákona, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení prijatých v súvislosti s ponukami na prevzatie, ale taktiež musia byť kontrolované „orgánmi dohľadu, ktoré určili členské štáty podľa článku 4 smernice [2004/25]“. V prejednávanej veci pritom na splnenie „prísnejšej“ oznamovacej povinnosti, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, dohliadal vnútroštátny orgán určený v súlade s článkom 24 smernice 2004/109.

27 Tento súd sa ďalej pýta, či je s článkom 47 Charty zlučiteľná taká vnútroštátna prax, podľa ktorej má rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť, akým je rozhodnutie z 22. novembra 2016, záväzný účinok v neskoršom správnom sankčnom konaní, akým je konanie, ktoré sa viedlo v spore vedenom Úradom pre finančné trhy pred týmto súdom.

28 Za týchto podmienok Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 3 ods. 1a štvrtý pododsek bod iii) [smernice 2004/109] vykladať v tom zmysle, že je predpokladom prípustnosti ‚prísnejších požiadaviek‘ pre ‚držiteľa akcií alebo fyzickú osobu či právnickú osobu‘, aby ‚zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia‘, ktoré stanovujú prísnejšie požiadavky pre zverejnenie podielov, boli ‚kontrolované‘ orgánom, ktorý určil členský štát podľa článku 4 smernice [2004/25], a že táto kontrola zahŕňa dodržanie prísnejších požiadaviek pre zverejnenie podielov v zmysle smernice [2004/109]?

2. Bráni článok 47 [Charty] vnútroštátnej praxi, podľa ktorej právoplatné rozhodnutie orgánu dohľadu podľa článku 4 smernice [smernice 2004/25], ktorým bolo určené, že osoba porušila vnútroštátne predpisy prijaté na prebratie [smernice 2004/25], má záväzný účinok aj v rámci sankčného správneho konania vedeného proti tej istej osobe z dôvodu porušenia na ne nadväzujúcich vnútroštátnych noriem preberajúcich smernicu [2004/109], ktoré odkazujú na príslušné ustanovenia preberajúce smernicu [2004/25], takže to tejto osobe bráni v tom, aby z právneho a skutkového hľadiska napadla už právoplatne určené porušenie práva?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

29 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 1a štvrtý pododsek písm. iii) smernice 2004/109 vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá držiteľov akcií alebo fyzické osoby, resp. právnické osoby uvedené v článku 10 alebo 13 tejto smernice podriaďuje prísnejším požiadavkám v zmysle tohto štvrtého pododseku, pokiaľ ide o oznámenie o významných podieloch, ako sú požiadavky upravené touto smernicou, a ktoré vyplývajú z prijatých zákonných a iných právnych predpisov alebo správnych opatrení, najmä čo sa týka verejných ponúk na prevzatie bez toho, aby právomoc zaručiť dodržiavanie takýchto požiadaviek zverili orgánu tohto členského štátu, ktorý bol určený v súlade s článkom 4 smernice 2004/25.

30 Ako vyplýva zo samotného znenia článku 3 ods. 1a štvrtého pododseku smernice 2004/109, domovský členský štát nesmie držiteľa akcií alebo fyzickú osobu či právnickú osobu uvedenú v článku 10 alebo 13 tejto smernice podriadiť prísnejším požiadavkám, než sú požiadavky stanovené v tejto smernici, avšak tento zákaz je doplnený o tri výnimky uvedené v bodoch i) až iii) tohto štvrtého pododseku.

31 Cieľom vloženia odseku 1a do článku 3 smernice 2004/109 v rámci prijatia smernice 2013/50, ako uviedol generálny advokát v bodoch 29 až 31 svojich návrhov, bolo napraviť nerovnomernú úroveň harmonizácie oznamovacích povinností vzťahujúcich sa na fyzické a právnické osoby, ktoré nadobudnú alebo iným spôsobom spravujú kapitálové podiely emitentov aktívnych na regulovanom trhu členského štátu, ktorá vyplynula z možnosti ponechanej domovskému členskému štátu smernicou 2004/109 pred prijatím zmeny na základe smernice 2013/50, podriadiť držiteľov akcií alebo iných finančných nástrojov prísnejším oznamovacím požiadavkám, ako sú požiadavky stanovené touto smernicou. Smernica 2013/50, ktorej cieľom bolo v zmysle jej odôvodnenia 12 zaviesť harmonizovaný režim oznamovania o držbe významných percentuálnych podielov hlasovacích práv, teda zrušila túto možnosť poskytnutú členských štátom okrem výnimiek upravených v článku 3 ods. 1a štvrtom pododseku písm. i) až iii) smernice 2004/109.

32 Výnimka uvedená v tomto článku 3 ods. 1a štvrtom pododseku písm. iii) umožňuje domovskému členskému štátu uplatniť na držiteľov akcií alebo na fyzické alebo právnické osoby uvedené v článku 10 alebo 13 smernice 2004/109 „zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia prijaté v súvislosti s ponukami na prevzatie, zlúčeniami a splynutiami a inými transakciami, ktoré ovplyvňujú vlastníctvo alebo ovládanie spoločností, kontrolované orgánmi, ktoré určili členské štáty podľa článku 4 [smernice 2004/25]“.

33 Prvá podmienka stanovená v tomto bode iii), ktorej podlieha uplatňovanie prísnejších požiadaviek, než sú požiadavky stanovené v smernici 2004/109, spočíva v tom, že takéto požiadavky, vrátane požiadaviek v oblasti oznamovania významných podielov, upravia zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia týkajúce sa činností uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.

34 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že ustanovenia smernice 2004/25 upravujú výpočet prahovej hodnoty významného podielu v spoločnosti vlastnenej fyzickou alebo právnickou osobou, nad ktorú je táto osoba povinná predložiť verejnú ponuku na prevzatie s cieľom chrániť menšinových akcionárov tejto spoločnosti. Tieto ustanovenia v súvislosti s pripočítaním nepriamych podielov upravujú prísnejšie požiadavky ako tie, ktorými sa spravuje výpočet prahových hodnôt významných podielov zakladajúcich povinnosť oznámiť nadobudnutie alebo prevod významných podielov podľa smernice 2004/109. Podľa článku 5 ods. 1 smernice 2004/25 sa na účely tohto výpočtu totiž zohľadnia podiely vlastnené „osobami konajúcimi v zhode“ v zmysle článku 2 ods. 1 písm. d) tejto smernice. Tento pojem zahŕňa „fyzické alebo právnické osoby, ktoré spolupracujú s navrhovateľom alebo s cieľovou spoločnosťou na základe výslovnej alebo konkludentnej, ústnej alebo písomnej dohody zameranej na získanie kontroly nad cieľovou spoločnosťou alebo na zmarenie úspešného výsledku ponuky“.

35 Na rozdiel od toho smernica 2004/109 nepoužíva pojem „osoby konajúce v zhode“ a vo svojom článku 10 písm. a) na účely výpočtu prahových hodnôt účastí, ktoré zakladajú oznamovaciu povinnosť týkajúcu sa významných podielov, vychádza z dohôd uzatvorených medzi dotknutými osobami, ktoré ich zaväzujú „prijať prostredníctvom vykonávania v zhode nimi držaných hlasovacích práv trvalú spoločnú politiku“. Ako spresnil generálny advokát v bode 57 svojich

návrhov, toto ustanovenie si vyžaduje vysokú mieru záväzku počas určitého obdobia, ktorý nemôže byť nestály alebo prerušovaný a musí byť jednotný a zameraný na riadenie dotknutej spoločnosti.

36 Ustanovenia členského štátu prijaté v rámci smernice 2004/25, ktoré vychádzajú z pojmu „osoby konajúce v zhode“ uvedeného v článku 2 ods. 1 písm. d) tejto smernice teda na účely výpočtu prahovej hodnoty významného podielu, ktorá okrem povinnosti predložiť verejnú ponuku na prevzatie zakladá aj s tým súvisiace povinnosti zverejnenia, obsahujú „prísnejšiu požiadavku“ v zmysle článku 3 ods. 1a štvrtého pododseku smernice 2004/109, ako sú požiadavky stanovené touto smernicou a predstavujú „ustanovenia prijaté v súvislosti s ponukami na prevzatie“ v zmysle tohto posledného ustanovenia. Predmetné vnútroštátne ustanovenia preto spĺňajú prvú požiadavku upravenú v článku 3 ods. 1a štvrtom pododseku bode iii) smernice 2004/109, ktorá umožňuje ich uplatnenie na vlastníka akcií alebo na fyzické alebo právnické osoby uvedené v článkoch 10 alebo 13 tejto smernice.

37 Druhá požiadavka stanovená v článku 3 ods. 1a štvrtom pododseku bode iii) smernice 2004/109, ktorej podlieha uplatnenie prísnejších požiadaviek na držiteľov akcií alebo fyzických alebo právnických osôb uvedených v článku 10 alebo 13 smernice 2004/109, ako sú požiadavky stanovené v tejto smernici v súvislosti s oznamovaním ich významných podielov v spoločnosti uvedenej v článku 1 ods. 1 uvedenej smernice, spočíva v dohľade nad týmito prísnejšími požiadavkami orgánmi určenými členskými štátmi v súlade s článkom 4 smernice 2004/25.

38 Tieto orgány sú tak, ako vyplýva z tohto článku 4, „príslušné vykonávať dohľad nad dodržiavaním predpisov, ktoré vydajú alebo zavedú podľa smernice [2004/25]“. Požiadavky, ktorých dodržiavanie zabezpečujú, musia byť teda stanovené v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach, ktoré sa konkrétne týkajú verejných ponúk na prevzatie, a môžu patriť len do pôsobnosti smernice 2004/25, a nie do pôsobnosti smernice 2004/109.

39 Za týchto podmienok článok 3 ods. 1a štvrtý pododsek písm. iii) smernice 2004/109 nemožno vykladať v tom zmysle, ako uvádza Úrad pre finančné trhy vo svojich písomných pripomienkach, že orgán určený podľa článku 24 ods. 1 smernice 2004/109, ktorý je poverený dohľadom nad uplatňovaním ustanovení vnútroštátneho práva preberajúcich túto smernicu, je vecne príslušný dohliadať na dodržiavanie sporných prísnejších požiadaviek, hoci tieto požiadavky patria do pôsobnosti smernice 2004/25.

40 Ako zdôraznil generálny advokát v bode 37 svojich návrhov, harmonizácia prijatá na základe smernice 2004/109 sa môže uskutočniť len v rámci pôsobnosti tejto smernice. Príslušný orgán, ktorý je podľa článku 24 ods. 1 uvedenej smernice poverený dohľadom nad uplatňovaním ustanovení prijatých v súlade s touto smernicou, preto nemôže disponovať právomocou, ktorá prekračuje rozsah právomoci upravenej v tomto ustanovení a zahŕňa oblasť, ktorá nepatrí do pôsobnosti tejto harmonizácie, a to oblasť verejných ponúk na prevzatie, transakcií zlúčenia alebo iných transakcií, ktoré majú vplyv na vlastníctvo a kontrolu podnikov.

41 Okrem toho výklad článku 3 ods. 1a štvrtého pododseku bodu iii) smernice 2004/109, ku ktorému sa priklonil Úrad pre finančné trhy a ktorý je uvedený v bode 39 tohto rozsudku, vychádza z extenzívneho výkladu výnimky upravenej v štvrtom pododseku článku 3 ods. 1a smernice 2004/109, kým s ohľadom na cieľ tohto článku 3 ods. 1a, ktorý spočíva v zavedení harmonizovaného režimu oznámení o držbe významných percentuálnych podielov na hlasovacích právach, sa výnimky zo zákazu domovského členského štátu podriadiť držiteľov akcií alebo iných finančných nástrojov prísnejším oznamovacím požiadavkám, musia vykladať reštriktívne.

42 Okrem toho, ako v zásade zdôraznil aj generálny advokát v bodoch 42 až 46 svojich návrhov, na účely vymedzenia právomoci, ktorou podľa článku 3 ods. 1a štvrtého pododseku bodu iii) smernice 2004/109 disponujú orgány určené členskými štátmi v súlade s článkom 4 smernice 2004/25, vzniká otázka, či pojem „dohľad“ zahŕňa aj „zabezpečenie dodržiavania“ „prísnejších“ oznamovacích požiadaviek. Výklad tohto článku 3 ods. 1a štvrtého pododseku bodu iii), podľa ktorého by dotknutým orgánom, ktoré majú právomoc vykonávať dohľad nad transakciami uvedenými v tomto ustanovení, mohla chýbať právomoc potrebná na zabezpečenie dodržiavania „prísnejších požiadaviek“ v oblasti predkladania oznámení o významných podieloch upravených v zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach týkajúcich sa takýchto transakcií, by nebol v súlade s obvyklým významom pojmu „dohľad“, ktorý odkazuje na „kontrolu“, a teda na „zabezpečenie dodržiavania určitých noriem“.

43 V prejednávanej veci sa pochybnosti vnútroštátneho súdu týkajú hlavne otázky, či prísnejšia požiadavka kladená na oznámenie o významných podieloch v porovnaní s požiadavkami uvedenými v smernici 2004/109, ktorú § 92 ods. 7 BörseG 1989 stanovuje pre „právne subjekty konajúce v zhode“, spĺňa požiadavku uvedenú v bode 37 tohto rozsudku, pokiaľ ide o „dohľad“, a teda kontrolu tejto požiadavky orgánom určeným v súlade s článkom 4 smernice 2004/25.

44 Z pripomienok účastníkov konania vo veci samej a z odpovedí na písomnú otázku položenú Súdnym dvorom vyplýva, že podľa ÜbG, ktorým sa do rakúskeho práva preberá smernica 2004/25, je preberacia komisia jediným orgánom, ktorý je určený ako príslušný orgán v súlade s článkom 4 tejto smernice. Vo veci samej však „dohľad“ nad dodržiavaním „prísnejšej požiadavky“ oznámenia o významných podieloch, ktorá je formálne stanovená v § 92 ods. 7 BörseG 1989 odkazujúcom na § 23 ods. 1 alebo 2 ÜbG, vykonával orgán pre dohľad nad finančnými trhmi. S výhradou preskúmania, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, sa teda zdá, že „zaručenie dodržania“ vyššie uvedených „prísnejších požiadaviek“ je zverené orgánu, ktorý nie je určený v súlade s článkom 4 smernice 2004/25.

45 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že článok 3 ods. 1a štvrtý pododsek písm. iii) smernice 2004/109 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá podriaďuje držiteľov akcií alebo fyzické alebo právnické osoby uvedené v článku 10 a 13 tejto smernice prísnejším požiadavkám v zmysle tohto štvrtého pododseku týkajúcim sa oznámení o významných podieloch, ako sú požiadavky upravené danou smernicou, a ktoré vyplývajú zo zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení prijatých najmä v súvislosti s verejnými ponukami na prevzatie, avšak zároveň orgánu tohto členského štátu, ktorý bol určený v súlade s článkom 4 smernice 2004/25, nepriznáva právomoc potrebnú na zabezpečenie dodržiavania takýchto požiadaviek.

O druhej otázke

46 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 47 Charty vykladať v tom zmysle, že bráni praxi členského štátu, podľa ktorej je ústredný správny orgán v zmysle článku 24 ods. 1 smernice 2004/109, ktorý rozhoduje v sankčnom správnom konaní, viazaný predchádzajúcimi správnymi rozhodnutiami konštatujúcimi porušenie vnútroštátnych ustanovení preberajúcich smernicu 2004/25, ktoré boli prijaté orgánom tohto členského štátu určeným v súlade s článkom 4 tejto smernice, čím sa osoba, proti ktorej sa toto správne sankčné konanie vedie, zbaví možnosti predložiť vecné a právne námietky proti zistenému porušeniu.

47 Z posúdenia prvej otázky vyplýva, že článok 3 ods. 1a štvrtý pododsek písm. iii) smernice 2004/109 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, podľa ktorej sa právomoc zabezpečiť dodržanie prísnejších požiadaviek v zmysle tohto štvrtého pododseku týkajúcich sa oznámení o významných podieloch, ako sú požiadavky stanovené touto smernicou a ktoré vyplývajú zo zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení prijatých predovšetkým v súvislosti s verejnými ponukami na prevzatie, zveruje orgánu, ktorý nie je určený v súlade s článkom 4 smernice 2004/25.

48 Za týchto podmienok nie je potrebné vykladať článok 47 Charty s cieľom určiť, či v ňom zakotvené základné práva bránia vnútroštátnej praxi, akou je tá, ktorá je predmetom tejto otázky.

O trovách

49 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 1a štvrtý pododsek písm. iii) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/109/ES z 15. decembra 2004 o harmonizácii požiadaviek na transparentnosť v súvislosti s informáciami o emitentoch, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/34/ES, zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/50/EÚ z 22. októbra 2013, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá podriaďuje držiteľov akcií alebo fyzické alebo právnické osoby uvedené v článku 10 a 13 smernice 2004/109, zmenenej smernicou 2013/50, prísnejším požiadavkám v zmysle tohto štvrtého pododseku týkajúcim sa oznámení o významných podieloch, ako sú požiadavky upravené smernicou 2004/109, zmenenou smernicou 2013/50, a ktoré vyplývajú zo zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení prijatých najmä v súvislosti s verejnými ponukami na prevzatie, avšak zároveň orgánu tohto členského štátu, ktorý bol určený v súlade s článkom 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/25/ES z 21. apríla 2004 o ponukách na prevzatie, nepriznáva právomoc potrebnú na zabezpečenie dodržiavania takýchto požiadaviek.

Podpisy